

aan PSG Berichtgevers

cc Hank Hermans

van 5.1.2.e en 5.1.2.e

onderwerp interne rapportage Regeldruk 2024 (aanvullend op externe rapportage)

Additioneel aan de externe regeldrukrapportage 2024 is een interne regeldrukrapportage gemaakt, waarin de regeldruk van de 10 statistieken met de meeste regeldruk wordt bijgehouden, inclusief de acties die lopen om de regeldruk van deze statistieken te verlagen. In H1 wordt de top 10 gepresenteerd van de statistieken die de meeste regeldruk veroorzaken, inclusief de bijbehorende regeldruk. In H2 wordt per statistiek een verklaring gezocht voor de veranderingen in regeldruk in de tijd, waarna in H3 wordt aangegeven welke initiatieven er per statistiek lopen om de regeldruk daadwerkelijk te verlagen. In H4 wordt aangegeven voor welke statistieken de vragenlijstduur onlangs opnieuw is gemeten, en wat de resultaten daarvan waren, H5 beschrijft bij welke statistieken in 2025 de regeldruk (op nieuw) wordt gemeten, H6 gaat in op mogelijkheden om t.z.t. de steekproef te verkleinen voor statistieken met meer dan 500 eenheden die volledig worden gehandhaafd, H7 beschrijft per verplichte statistiek de steekproefgrootte en de vragenlijstduur, en in H8 wordt beschreven welke niet verplichte statistieken worden uitgevraagd.

1. Top 10 regeldruk veroorzakende statistieken, inclusief bijbehorende regeldruk.

Indien per statistiek gekeken wordt naar de hoogte van de regeldruk, is een ranking te maken en een top 10 samen te stellen. Opgeteld is deze top 10 verantwoordelijk voor iets meer dan 90% van alle regeldruk, berekend volgens het Handboek Meting Regeldrukkosten Versie, waarbij 1-1-2021 als peildatum is gehanteerd voor de grootte van het bedrijvenbestand. De top 5 is verantwoordelijk voor bijna driekwart van alle regeldruk.

Van hoog naar laag bestaat deze top 10 uit de volgende statistieken (zie Tabel 1):

Tabel 1: Top 10 regeldruk veroorzakende statistieken, inclusief bijbehorende regeldruk.

nummer	Naam statistiek	% regeldruk van het totaal door het CBS veroorzaakte regeldruk
1	Internationale Handel in Goederen	41,8%
2	Jaarstatistieken	14,7%
3	Kwartaal / Maand statistieken	8,9%
4	Internationale handel in Diensten	4,4%
5	Investerings	4,3%
6	ICT bedrijven	4,2%

7	Financiën van Ondernemingen (SFGO en KSFO)	3,9%
8	Kwartaalenquête Vacature en Ziekteverzuim	3,8%
9	Coen (maand)	2,6%
10	Logiesaccomodaties	1,9%
totaal		90,6%

In onderstaande tabel 2 wordt voor deze tien statistieken het verloop van de gemeten regeldruk weergegeven. Dit is de regeldruk die gemeten is volgens het Handboek Meting Regeldrukkosten Versie, waarbij 1-1-2021 als peildatum is gehanteerd voor de grootte van het bedrijvenbestand. Opvallende veranderingen worden toegelicht in Hoofdstuk 2.

Tabel 2: Bruto Regeldrukkosten in euro's volgens de ATR-methodiek

Jaar	2021	2022	2023	2024
Internationale Handel en Goederen	9.748.615	14.383.938**	12.588.223	11.962.933
Jaarstatistieken	6.794.691	5.638.257	5.323.677	4.197.148
Kwartaal/Maand statistieken	1.798.674	2.891.427	2.706.162	2.563.373
Internationale handel in Diensten	1.936.202	1.402.503	1.340.123	1.273.807
Investerings	1.029.372	998.355	979.796	1.233.992
ICT gebruik	1.189.883	1.122.872	1.239.294	1.208.042
SFGO en KSFO	653.940	926.857	882.969	1.110.141
Kwartaal enquête Vacature Ziekteverzuim	687.869	1.115.830	1.115.020	1.100.188
Coen (maand)	267.238	891.606	819.727	757.597
Logies accommodaties	108.323	697.564	661.646	542.132

** Met de in 2024 berekende invultijden is de regeldruk € 12.442.772

2. Verklaring van de veranderingen in regeldruk per statistiek tussen 2021 en 2024

Internationale Handel in Goederen

Tussen 2023 en 2024 is de regeldruk licht gedaald, waarbij conform het ATR Handboek meting regeldrukkosten versie 2, het bedrijvenbestand per 1-1-2021 als ijkpunt is genomen.

- In 2022 was er sprake van een FRIBS transitie waarbij enkele nieuwe, belastende, velden werden uitgevraagd (wettelijk verplicht sinds 2022) zoals handelspartner ID en land van oorsprong en waarbij jaaraangevers over moesten stappen op maandelijkse aangiftes. De toename in regeldruk in dat jaar t.o.v. 2021 was significant en In de jaren na 2022 is door de bedrijven deze informatie steeds verder geïntegreerd in de werkwijze voor aanleveren (gewenning) en dus kosten deze zaken mogelijk minder tijd in de jaren na 2022.
- Door de digitalisatie en door het duidelijker benoemen van upload mogelijkheden in handleidingen, enquête en websites zijn er mogelijk meer gebruikers van sjablonen en upload functionaliteiten die het aanleveren sneller maken voor de berichtgever.
- Op basis van de regeldruk studie (2022-2024) en interne verbetertrajecten bij IHG zijn verscheidene aanpassingen doorgevoerd in handleidingen, websites en GN8 codelijsten om de berichtgever beter te assisteren bij de aangifte.

Jaarstatistieken:

Tussen 2023 en 2024 is de regeldruk van de PS flink gedaald. De kleinste bedrijven, een kwart van het totaal, heeft een aanzienlijk kortere vragenlijst gekregen waarin alleen de hoofdzaken werden uitgevraagd. Deze vragenlijst was bovendien ook geheel geautomatiseerd via RGS in te vullen. Deze aanzienlijke verbetering kon worden gerealiseerd door het gebruik van innovatieve schattingsmethoden, waarbij op basis van de details die de grotere bedrijven hadden ingevuld, de voor de kleinere bedrijven benodigde detailinformatie kon worden bijgeschat. Hierdoor daalde de gerapporteerde invultijd voor deze groep van 97 minuten naar 39 minuten.

Hierbij dient vermeld te worden dat dit bijna allemaal bedrijven zijn die nog nooit eerder de PS hebben ingevuld. Voor deze groep kleine bedrijven is de insluitkans ongeveer 1:125. De kans is dus heel klein om, bij 5.1.2.e bedrijfsgrootte, twee jaar in de steekproef te vallen, en zeker twee niet twee achtereenvolgende jaren. Dit maakt dat bedrijven zelf de winst niet zo hebben ervaren.

Opmerkelijk was verder dat de kleinste bedrijven die via RGS hadden ingevuld een invultijd hadden van gemiddeld 58 minuten. Blijkbaar is het de eerste keer invullen via RGS niet tijdsbesparend.

De regeldruk van de jaarstatistiek lijkt een dalende trend te laten zien sinds de EDM van 2021. Tussen 2021 en 2022 is dit vanwege een daling in de invultijd. Tot en met de EDM van 2021 werd een gemiddelde invultijd gehanteerd van 114,6 minuten, vanaf 2022 bedroeg de invultijd voor bedrijven die de reguliere PS invulden, afhankelijk van het meetjaar, 97-99 minuten.

Indien we kijken naar de grootte van de onderzoekspopulatie, dan blijkt dat deze in 2021 uit 75.690 eenheden bestond, in 2022 uit 80.108 eenheden, in 2023 uit 79.657 eenheden en in 2024 uit 76.847 eenheden. Deze verschillen worden onder meer veroorzaakt door het aantal PS-plus cellen¹.

Kwartaal / Maandstatistieken

De herijking van de vragenlijstduur voor de kwartaal / Maandstatistieken heeft juist voor een langere invultijd gezorgd. Tot en met de EDM van 2021 werd per uitvraag een invultijd gehanteerd van 11,34 minuten, nu is dat, afhankelijk van de vragenlijst, tussen de 19 en 22 minuten. Deze langere nieuwe invultijd heeft ervoor gezorgd dat de gerapporteerde regeldruk tussen 2021 en 2022 fors is gestegen.

Als gevolg van de EBS-law wordt, sinds de EDM 2022, de omzetontwikkeling van het gehele bedrijfsleven maandelijks geproduceerd. Dit betekent dat voor branches als commerciële dienstverlening, transport, auto- en groothandel de frequentie van de KS omhoog is gegaan van kwartaal naar maand.

Tussen 2023 en 2024 is de regeldruk licht gedaald vanwege een naar verhouding kleinere steekproef ten opzichte van het totale bedrijvenbestand in Nederland. Waarbij, conform het handboek, het bedrijvenbestand per 1-1-2021 als ijkpunt is genomen.

Internationale Handel in Diensten

De statistiek Internationale Handel in Diensten bevraagt grote ondernemingen en MKB-ers. De gemiddelde vragenlijstduur voor IHD is na herijking in 2021 korter geworden. Dit is zichtbaar in de gerapporteerde regeldruk, die de laatste drie jaar lager is.

In 2023 is er een landingspagina geïntroduceerd die berichtgevers meer uitleg bood. Hierdoor werden enkele veelvoorkomende vragen beantwoordt en was het invullen voor, met name nieuwe, berichtgevers aanzienlijk duidelijker.

¹ PS-plus strata zijn strata waarvan de bijdragen aan publicatiecijfers op een andere manier bepaald kunnen worden dan via directe waarneming en die daarom niet primair hoeven worden waargenomen. De jaarlijkse uitvraag voor het kleinbedrijf is afgebouwd, en deze schatten we jaarlijks via een verdeelsleutel in. Voor deze strata vindt imputatie plaats op basis van registerinformatie, waaronder BTW-informatie en gegevens uit het VIS (Vennootschapsbelasting Informatie Systeem). Eens in de vijf jaar is deze informatie herijkt.

Investeringsen

In 2024 is de invultijd voor de statistiek investeringen herijkt. De invultijd bleek 1,3 maal zo lang geworden ten opzichte van eerdere jaren. Omdat de streekvragen uit de vragenlijst zijn verwijderd, zou de regeldruk korter zijn en zou dit tot een daling van de regeldruk moeten leiden. Echter tegelijkertijd is er meer toelichting aan de vragenlijst toegevoegd, zodat de bedrijven beter geholpen worden met het invullen van de vragenlijst. Hierdoor is de gemiddelde invultijd gestegen. Dit verhoogd de regeldruk als het om het invullen van de vragenlijst gaat, echter dit voorkomt vragen achteraf. Deze zitten echter niet in de regeldrukmeting.

De jaren ervoor was er weinig fluctuatie in de regeldruk te zien.

ICT gebruik

Tot en met de EDM van 2022 is de regeldruk vastgesteld aan de hand van een vragenlijstduur van 31 minuten. Herijking van de vragenlijstduur laat andere waarden zien. Bij de meest recente regeldrukmeting (gebruikt in de EDM 2023) is dit aangepast naar 34,4 minuten voor de kleine bedrijven, 58,5 minuten voor de grote bedrijven en 20,5 minuten voor de ZZP-ers. Dit zorgt voor een hogere regeldrukwaarde vanaf 2023.

Echter doordat de uitvraag minder is toegenomen dan de groei van het aantal bedrijven in Nederland, wordt het verschil gecompenseerd, waardoor in 2023 en 2024 de regeldruk ongeveer gelijk is gebleven.

Statistiek Financiën Ondernemingen

In 2024 is de vragenlijstduur van de KSFO en SFGO opnieuw gemeten. Dit heeft geleid tot een hogere invultijd voor de KSFO en een lagere voor de SFGO. Waarbij opgemerkt dient te worden dat het merendeel van de regeldruk van de KSFO vragenlijst veroorzaakt wordt door de DRA uitvragen ten behoeve van DNB.

Vanaf 2022 werd bij de KSFO gerekend met een invultijd van 282 minuten, nu met een tijd van 758 minuten. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat de eerste invultijd met behulp van paradata analyse is berekend. Bij een paradata analyse meet je alleen de daadwerkelijke invultijd in de vragenlijst, niet de voorbereidingstijd. Een andere invultijd was niet beschikbaar omdat we te weinig meetpunten hadden. De huidige lastendrukmeting bestaat uit de invultijd inclusief de voorbereidingstijd, en gezien het grotere aantal meetpunten betrouwbaarder. Een invultijd van 758 minuten is dus een stuk realistischer. Dit laat niet na dat de invultijd

Bij de SFGO was dit voorheen 337 minuten, nu is dit 267 minuten. Dit laat niet na om te zeggen dat de invultijd voor deze statistiek extreem hoog is.

Kwartaal enquête Vacature Ziekteverzuim

Voor de enquête Vacature en Ziekteverzuim is na herijking de invultijd fors gestegen. Voorheen werd de vragenlijstduur geschat op 10 minuten, na herijking bleek dat bijna 17 minuten te zijn. Hierdoor is de regeldruk tussen 2021 en 2022 bijna verdubbeld.

Coen

De invultijd van Coen werd t/m 2021 ingeschat op 5 minuten per vragenlijst. Na herijking bleek dat bijna 18 minuten te zijn. Dat heeft tussen 2021 en 2022 geleid tot een verdrievoudiging van de vragenlijstduur.

Er is een Coen uitvraag op maandbasis en een Coen uitvraag op kwartaalbasis. De maandenquête is verplicht, de kwartaalenquête niet. Tot en met 2022 werd de regeldruk van zowel de kwartaaluitvraag als de maanduitvraag berekend. Vanaf 2023 is in de monitoring ook de SBI opgenomen en kunnen de groepen die alleen in het kwartaal worden uitgevraagd eruit gefilterd worden. Dit levert een nauwkeuriger en lager regeldrukcijfer op.

Logies accommodaties

Voor de statistiek Logiesaccommodaties was in 2021 nog geen goede invultijd bekend. Er werd tot die tijd gerekend met een invultijd van 5 minuten, terwijl deze na herijking meer dan een half uur bleek te zijn. Dat heeft vanaf 2022 geleid tot een realistischer beeld van de regeldruk voor deze statistiek.

3. Maatregelen per statistiek om de regeldruk te verlagen

Vanuit de kaders van het Meerjarenprogramma wil het CBS de volgende regeldruk- reductie doelstellingen realiseren:

- 1) Vermindering van de feitelijke regeldruk voor bedrijven, met het doel om eind 2028, bij gelijkblijvende statistische eisen vanuit Eurostat en de Nederlandse overheid, in totaal 10% reductie te realiseren.

- 2) Concrete verbeteringen voor bedrijven doorvoeren ten aanzien van beleefde regeldrukreductie door betere informatievoorziening en betere werkbaarheid. In gesprek met de berichtgeversraad worden elk jaar de vijf meest impactvolle verbeteringen bepaald en doorgevoerd.

Gedurende dit regeldrukprogramma worden de statistieken die de meeste regeldruk veroorzaken gevolgd. Logischerwijs zal het accent van de verbeterinitiatieven bij deze statistieken komen te liggen. Jaarlijks wordt geïnventariseerd welke acties worden genomen om de regeldruk te verlagen.

Voor een aantal van bovengenoemde statistieken zijn de laatste tijd maatregelen gestart om de regeldruk te verlagen. Deze zijn hieronder puntsgewijs weergegeven:

Internationale Handel in Goederen

- Bij IHG wordt verwacht de komende jaren de totale steekproef met minimaal 10%-20% te kunnen verkleinen door implementatie van het data uitwisselingsproject tussen EU lidstaten (MDE project). Hierdoor zal de import waarneming (voor minimaal 25%) komen te vervallen wat een aanzienlijke regeldrukvermindering met zich meebrengt.
- In 2026 wordt nieuwe vragenlijst software geïntroduceerd. Naast allerlei optimalisaties die doorgevoerd worden om het de berichtgever makkelijker te maken zal hierdoor ook directe automatische feedback aan de berichtgever mogelijk worden. Dit zorgt er onder andere voor dat nieuwe berichtgevers eenvoudig aanvullende informatie/pagina's krijgen te zien om hen stapsgewijs mee te nemen door de enquête. Voorheen was er geen aparte benadering of specifieke informatievoorziening voor nieuwe berichtgevers (enkel de reguliere webpagina's en IHG handleidingen). Tevens kunnen berichtgevers die geen gebruik maken van de upload functionaliteiten en wel veel data hebben in hun aangiftes hierdoor gepersonaliseerde meldingen krijgen die hen stimuleren tot het gebruik van de upload functionaliteiten en beschikbare sjablonen.

Jaarstatistieken:

- RGS: meer respons krijgen op de huidige aantallen door verbeteringen aan de vragenlijsten
- Kleine bedrijven: respons verhogen door analyses en onderzoek naar responsgedrag en oplossingen te zoeken in aanschrijving, waarneming en vragenlijst (verreweg het grootste deel van bedrijven die niet responderen loggen überhaupt niet in de vragenlijst in)
- Projectgroep Herontwerp PS 2026 gestart, o.l.v. 5.1.2.e dit project worden diverse initiatieven uitgewerkt om de PS te verbeteren.
 - o Onderzoeken of vennootschapsbelasting en winstaangiftes (VPB) (deel van) primaire waarneming kan vervangen.

- Herziening vragenlijsten PS 2026. De huidige vragenlijstvarianten en bijbehorende vragen van de PS worden opnieuw beoordeeld en vastgesteld. In hoeverre dit kan leiden tot een reductie van de lastendruk is een openstaande vraag.

Korte termijn statistiek:

In 2021 is de European Business Statistics (EBS) Regulation, een nieuwe verordening op bedrijfsstatistiek, in werking getreden. Dit heeft grote consequenties gehad voor de KS, omdat verplichte rapportages voor de sectoren diensten, transport, groothandel en autohandel grotendeels van kwartaal naar maand zijn verschoven. Daarnaast vond er uitbreiding plaats met een drietal SBI codes.

Om de regeldruk voor de KS zo laag mogelijk te houden zijn er alternatieve bronnen en slimme technieken ingezet.

Momenteel wordt de KS op drie manieren waargenomen^[1]:

- Branches die op maandbasis moeten worden waargenomen (industrie, Bouw, Detailhandel) worden op steekproef basis waargenomen. Dit gebeurt in een systeem dat KICR heet.
- Branches die op kwartaalbasis worden waargenomen (Autohandel, Groothandel, dienstverlening) worden integraal waargenomen middels BTW aangiften aangevuld met enquêtering voor een handvol belangrijke en/of complexe bedrijven. Dit gebeurt in een systeem dat DRT heet.
- De branches die voorheen alleen op kwartaalbasis werden waargenomen, moeten sinds kort ook op maandbasis rapporteren. Hiervoor wordt een modelmatig schattingsproces gebruikt waarbij we BTW op maandbasis combineren met maandenquêtering van belangrijke bedrijven in een branche om tot een schatting van de maandontwikkeling te komen (die vervolgens later geijkt wordt met de kwartaalontwikkeling). Deze maandontwikkelingen worden in een systeem dat VPO heet gemaakt. VPO haalt op zijn beurt de maand BTW en Maand enquêtes op uit DRT.

^[1] De reden dat het CBS drie systemen gebruikt is voornamelijk dat BTW gegevens grotendeels alleen op kwartaalbasis beschikbaar zijn, en het CBS dus geen goede maandcijfers kan maken met alleen BTW data.

Aanpak van de lastenverlichting voor de KS komt dus neer op een aantal punten:

- Voor de KICR branches werken we met steekproeven waar maar een bepaalde fractie van de populatie wordt uitgevraagd. De fracties worden zo gekozen dat de lastendruk acceptabel blijft.
- Voor de DRT branches gebruiken we voornamelijk register data en van de bedrijven die daarnaast geënquêteerd worden (TopW bedrijven), wordt ieder jaar bekeken of er gevallen zijn waarvan de waarneming niet meer nodig is. Deze worden vervolgens uit de TopW gehaald.
- De maandwaarneming van VPO is gebaseerd op lastendrukreductie, aangezien het registerdata (maand BTW) combineert met maandenquêtes uit DRT en er dus geen nieuwe waarneming nodig is om deze cijfers te maken.

Internationale Handel in diensten:

In 2026 wordt nieuwe vragenlijst software geïntroduceerd. Naast allerlei optimalisaties die doorgevoerd worden om het de berichtgever makkelijker te maken zal hierdoor ook directe automatische feedback aan de berichtgever mogelijk worden. Dit zorgt er onder andere voor dat nieuwe berichtgevers eenvoudig aanvullende informatie/pagina's krijgen te zien om hen stapsgewijs mee te nemen door de enquête. Voorheen was er geen aparte benadering of specifieke informatievoorziening voor nieuwe berichtgevers (enkel de reguliere webpagina's en IHG handleidingen). Tevens kunnen berichtgevers die geen gebruik maken van de upload functionaliteiten en wel veel data hebben in hun aangiftes hierdoor gepersonaliseerde meldingen krijgen die hen stimuleren tot het gebruik van de upload functionaliteiten en beschikbare sjablonen.

Investeringsstatistiek:

Bij de investeringsstatistiek wordt continue gekeken naar mogelijkheden om de lasten voor de berichtgever te verlagen. Zeker gezien de omvang van de steekproef.

In de afgelopen jaren is de vragenlijst verbeterd door - op punten waar de statistiekmaker zeker navraag gaat doen bij de berichtgever - in de vragenlijst al te vragen de ingevulde waarde toe te lichten (of aan te passen). Uitgangspunt hierbij is dat de berichtgever op het moment van invullen weet wat de waarden betreffen en dit makkelijk kan toelichten. Het levert natuurlijk wel een kleine stijging van de invultijd op maar een grote besparing omdat achteraf veel minder navraag gedaan hoeft te worden. Als het CBS op een later tijdstip navraag gaat doen, en het bedrijf zich dan weer opnieuw in de vragenlijst moet verdiepen, is een veel grotere belasting.

Voor komend jaar is de statistiek Investeren Jaar bezig met het gebruik van WIA-data om de steekproef te reduceren. Vanwege methodologische beperkingen en de kwaliteit van de secundaire bron is het oorspronkelijke doel niet gehaald. Door op een andere manier gebruik te maken van de WIA-data kan het onderzoek toch verder. De huidige prognose is dat in de grootteklasse 1 tot en met 4 een reductie kan gerealiseerd worden van 10.000 steekprofeenheden. Dat is een reductie van ongeveer 33% in deze groep. Het onderzoek is nu in de eindfase maar nog niet helemaal afgerond. Hier kan dus nog een aanpassing aan komen.

ICT gebruik

Voor de vragenlijst ICT bedrijven is in 2025 een traject gestart om verbeteringen aan de vragenlijst door te voeren. Hierbij is (1) aan de hand van analyses nagegaan of delen van de vragenlijst vervangen kunnen worden door registers, (2) is via analyses onderzocht welke delen van de vragenlijst niet goed werden ingevuld, (3) is een audittrail analyse uitgevoerd, om na te gaan welke onderdelen moeilijk in te vullen waren, op welke punten het invullen van de vragenlijst werd gepauzeerd, of werd gestopt, (4) werd de vragenlijst aangepast aan de richtlijnen voor goede vragenlijsten, en (5) wordt een gebruikerstest uitgevoerd.

Daarnaast is in overleg met EZ heel nauwkeurig gekeken welke aanvullende uitvraag echt nodig is, en welke niet.

Dit traject gaat hele mooie resultaten opleveren. In de volgende uitvraag wordt het aantal vragen verminderd, daarnaast is de vraagformulering gebruikersvriendelijker gemaakt, wat ook tot het verminderen van de invultijd zal leiden.

In 2023 is een onderzoek uitgevoerd naar de beleefde regeldruk. Waarbij aan de hand van een korte vragenlijst, paradata analyses en analyses van opmerkingen van bedrijven nagegaan waar verbetermogelijkheden waren. Ook hier is gekeken naar mogelijkheden om de aanbevelingen op te volgen. Zo is kritisch gekeken naar de mogelijkheden om het invullen voor de kleinste bedrijven zo makkelijk mogelijk te maken.

Vanaf volgend jaar is het voornemen om te kijken naar mogelijkheden om de uitvraag bij ZZP-ers kleiner te maken, en of de steekproef in zijn algemeenheid kleiner kan, door te gaan handhaven.

Statistiek Financiën Ondernemingen

De SFGO steekproef/populatiekader vanaf de uitvraag in 2024 verkleind door het optrekken van de minimum balansgrens. Wat leidt tot minder administratieve lasten voor bedrijven.

Wat betreft de KSFO is tussen 2010 en 2019 een mooi en zeer complex verbetertraject uitgevoerd om input en output van CBS en DNB te synchroniseren voor de belangrijkste niet financiële ondernemingen. Dit is een hele fikse verbeterslag geweest, waarbij we het voor de berichtgever zo makkelijk mogelijk hebben gemaakt, via één gezamenlijke uitvraag die volledig via het CBS loopt. De regeldruk van het CBS komt dus deels vanwege de uitvraag voor DNB.

Voor beide statistieken wordt onderzocht of we de marges tussen het hoofd- en detailscherm kunnen aanscherpen ten opzichte van de integratie van de CBS-DNB vragenlijst in 2019. De verwachting is dat de kwaliteit van de aangeleverde cijfers daardoor verder toeneemt, wat ertoe kan leiden dat berichtgevers tijdens het proces minder vragen vanuit het CBS ontvangen. Dit zal wel pas rond de jaarovergang gaan plaatsvinden (KSFO 2026 & SFGO2025).

Kwartaal enquête Vacatures en Ziekteverzuim:

Bij statistiek KVZ wordt nagedacht over mogelijkheden om de steekproef niet verder te laten groeien. Die ideeën zijn op dit moment nog niet ver genoeg verkend om concreet te benoemen. Daarnaast wordt uiteraard aandacht geschonken aan de hotspotsaanpak, om te voorkomen dat individuele bedrijven niet disproportioneel worden belast.

5.1.2.e

Bij de COEN vragen we op maandbasis vijf en op kwartaalbasis acht verschillende bedrijfstakken uit, waarbij de maanduitvraag verplicht is, en de kwartaaluitvraag niet. Door de aard van de bedrijfstak kan de selectie van enquêtevragen verschillen per enquête. In de afgelopen twee jaar hebben we gewerkt aan het zoveel mogelijk harmoniseren van de enquêtes van deze bedrijfstakken. Een aantal vragen zijn bij enkele enquêtes toegevoegd, zodat deze binnen elke enquête voorkomt en er een totaalcijfer gepubliceerd kan worden. Ter compensatie hebben we bij meerdere enquêtes vragen verwijderd die we niet langer als noodzakelijk zien.

Er zijn meer enquêtevragen verwijderd dan dat er zijn toegevoegd, waardoor de enquêtedruk voor berichtgevers per saldo is verlaagd.

Daarnaast hebben we iedere maand de mogelijkheid om drie extra vragen toe te voegen aan de enquête die inspelen op de actualiteit. Dit doen we echter alleen als we merken dat er vanuit de maatschappij behoefte is aan deze informatie en dit vernieuwende conjuncturele informatie op kan leveren. In de enquête van augustus hebben we de extra vragen bijvoorbeeld achterwege gelaten.

In de enquête hebben we daarnaast routing geïntroduceerd sinds vorig jaar. Dit houdt in dat een ondernemer bij bijvoorbeeld extra vragen over internationale handel slechts 1x hoeft aan te geven dat er geen sprake is van internationale handel (de volgende vragen worden dan overgeslagen), in

plaats van het invullen van 'niet van toepassing' bij meerdere vragen over dit onderwerp. Het gebruik maken van routing lijkt echter effect te hebben op het invulgedrag van ondernemers, daarom zijn we hier nog wel terughoudend mee bij toepassing op de vaste vragen die we al vele jaren uitvragen.

Verder lopen er acties via DVZ om de respons zo hoog mogelijk te houden, zodat we het aantal berichtgevers dat we uitvragen niet hoeven te verhogen om de kwaliteit in stand te houden. Dit zijn de volgende acties:

- Berichtgevers die drie maanden op rij niet gerespondeerd hebben en via e-mail worden aangeschreven overzetten op aanschrijving per brief. Het e-mailadres is mogelijk veranderd of van een vorig contactpersoon, waardoor de e-mails niet aankomen.
- Handhaving. Sinds vorig jaar wordt de COEN gehandhaafd. Dit levert extra respons op en lijkt ook te zorgen voor een lerend effect bij berichtgevers voor volgende enquêtes.

Ook wordt de COEN volgend jaar opgenomen in het Business Portal, zodat de enquête samen met de andere in te vullen enquêtes op één plek terug te vinden zijn. Dit bespaart de ondernemer onder andere verschillende keren inloggen.

Logies accommodaties:

De statistiek bestaat uit een inventarisatie vragenlijst (is het bedrijf daadwerkelijk een logiesaccomodatie) en een maandelijkse uitvraag via een steekproef bij de daarvoor geselecteerde logiesaccomodaties, gedurende een jaar).

De statistiek Logiesaccomodaties is momenteel in herontwerp, waarbij gekeken wordt hoe de uitvraag en productiestraat verbeterd kan worden. Dit gebeurt onder meer in samenwerking met de projectgroep decentrale eenheden.

Helaas is gebleken dat de inventarisatievragenlijst niet te vervangen is door een screening via het ABR. De werkelijke locatie van de logiesaccomodatie kan verschillen met de locatie(s) uit het ABR. Daarnaast geven bedrijven lang niet altijd hun nevenactiviteit (correct) door aan de KVK.

In tegenstelling tot de vraag om de regeldruk te verminderen, wordt er vanuit diverse belanghebbende organisaties (bijv. op het gebied van city-marketing en destination management) gevraagd naar cijfers op een lager regionaal niveau dan momenteel leverbaar. Dit levert tegengestelde belangen op. Momenteel is publicatie op provinciaal niveau mogelijk.

4. Vragenlijstduur per statistiek

Over 2024 is de gemiddelde vragenlijstduur opnieuw gemeten voor de statistieken Kwartaalstatistiek Financiën van Ondernemingen, de Statistiek Financiën van Grote Ondernemingen, Research&Development en Innovatie, Oesterproductie, Dienstenprijzen Gerealiseerde Uurtarieven Kwartaalstatistiek, DienstenPrijzen Modelprijzen Kwartaalstatistiek, Caribisch Nederland Nationale Rekeningen Enquête, de verkorte PS (met en zonder RGS), de reguliere PS met RGS. In onderstaande tabel 4 is per statistiek weergegeven wat de nieuwe vragenlijstduur is, wat de vragenlijstduur voorheen was, en – indien relevant - wat een verklaring kan zijn voor de veranderde vragenlijstduur.

Tabel 4: wijzigingen in vragenlijstduur, inclusief verklaring bij grote verschillen

statistiek	Oude vragenlijstduur (minuten)	Nieuwe vragenlijstduur (minuten)	Bij grote verschillen: verklaring voor de verandering
KSFO *	282	757,59	Voorheen was de invultijd gebaseerd op een audittrail meting, omdat de regeldrukmeting te onnauwkeurig was, gezien het zeer gering aantal meetpunten. Nu is de het aantal meetpunten groter, waardoor de berekening van de invultijd betrouwbaarder is. Vanwege de geringe betrouwbaarheid van de eerdere meting is destijds, bij gebrek aan beter, besloten om de tijdsmeting van de audittrail analyse te nemen. Echter de audittrail analyse meet alleen de daadwerkelijke inlogtijd, niet de voorbereidingstijd. Dat laat niet na om te zeggen dat de nieuwe invultijd extreem hoog is, en duidelijk maakt welke belasting deze vragenlijst voor de bedrijven is.
SFGO	337	267	Nieuwe meetwaarde
RDINNO	28	R&D deel: 30,11 Innovatie deel: 48,41 R&D en Innovatie: 80,63 Gemiddeld: 62,33	De RDINNO enquête bestaat uit twee vragenlijsten: R&D en Innovatie. R&D wordt jaarlijks uitgevraagd, Innovatie elke twee jaar. Een deel van de bedrijven krijgt alleen R&D, een deel alleen Innovatie, en een deel krijgt beide vragenlijsten. In het verleden is gerekend met één invultijd. Het is niet meer te achterhalen op welke

			vragenlijst deze is gebaseerd. Mogelijk alleen de R&D vragenlijst.
Oesterproductie	-	100,4	Betreft 23 berichtgevers. Wordt waarschijnlijk een indicatieve tijd.
DPGUK*	40,60	40,38	Nieuwe meetwaarde
DPMDK**	24	29,7	Nieuwe meetwaarde
CNNR***	62	57,89	Nieuwe meetwaarde
Verkorte PS zonder gebruik van RGS	97,3	39,18	7644 bedrijven hebben de verkorte PS ingevuld zonder gebruik te maken van PSG. Gemiddelde invultijd bedroeg 39,18 minuten. Voorheen toen de reguliere PS moest worden ingevuld bedroeg de invultijd 97,3 minuten.
Verkorte PS met gebruik van RGS	97,3	58,39	142 bedrijven hebben de verkorte PS ingevuld via RGS. Waarschijnlijk kostte dat extra zoekwerk. De gemiddelde invultijd bedroeg 58,39 minuten. Voorheen toen de reguliere PS moest worden ingevuld bedroeg de invultijd 97,3 minuten.
Standaard PS, zonder gebruik van RGS	97,3	98,92	Deze meting is gebaseerd op 8898 bedrijven van dezelfde portie waar ook invullen via RGS mogelijk was.
Standaard PS, met gebruik van RGS	97,3	94,54	312 bedrijven hebben gebruik gemaakt van RGS bij het invullen van de vragenlijst. Waarschijnlijk kost dat toch nog wat zoekwerk. Daarnaast is de vragenlijst niet volledig via RGS in te vullen.

*Kwartaalstatistiek Financiën van Grote Ondernemingen

** DienstenPrijzen Gerealiseerde Uurtarieven Kwartaalstatistiek

*** DienstenPrijzen Modelprijzen Kwartaalstatistiek

**** Caribisch Nederland Nationale Rekeningen Enquête

5. Planning nieuwe regeldrukmetingen

Komend jaar wordt de regeldruk gemeten van de statistieken Dienstenprijzen Inventarisatie en de huur- enquête. Voor beide statistieken wordt zowel de beleefde regeldruk gemeten als de invultijd. De invultijd van Musea en Podiumkunsten wordt dit jaar gemeten, maar is pas eind 2025, begin 2026 bekend.

4.1.4

4.1.4

4.1.4

7. Steekproef en vragenlijstduur

In Bijlage 1 is de Periode, uitzet, vragenlijstduur en ATR regeldruk van de bedrijfsstatistieken weergegeven die onderdeel uitmaken van de regeldrukmeting 2024. Dit is het referentiejaar. De komende jaren wordt gekeken bij welke statistieken een toe- of afname is t.o.v. eerdere jaren, waarom dat zo is, en welke gevolgen dat heeft voor de regeldruk.

8. Overheidsstatistieken, statistieken die vanaf volgend jaar naar de EDM gaan en niet verplichte statistieken

Niet alle onderzoeken zijn opgenomen in de EDM. Dit betreft de onderzoeken die niet verplicht zijn, de onderzoeken waarbij de overheid gegevens moet aanleveren, of betreft statistieken die nog niet in de EDM zijn opgenomen omdat de vragenlijst-duur gegevens ontbraken. In de onderstaande Tabel 6 zijn deze onderzoeken weergegeven.

Jaarlijks wordt gecheckt of er statistieken aan de EDM moeten worden toegevoegd, bijvoorbeeld omdat ze ondertussen verplicht zijn geworden. Vorig jaar is ook zo'n exercitie gedaan.

Dit heeft er toe geleid dat er een zevental onderzoeken vanaf volgend jaar worden opgenomen in de enquête drukmeter. Het betreft beleidsinformatie Jeugd Bescherming, Beleidsinformatie Jeugdhulp aanbieder, Beleidsinformatie Jeugd Reclustering, Beleidsinformatie Jeugd Veilig Thuis, Musea, Podiumkunsten en Graslandgebruik. In totaal gaat het bij de eerste zes onderzoeken om minder dan duizend steekproefeenheden. Bij graslandgebruik gaat het om 5000 eenheden.

In Tabel 6 staan een aantal opvallende zaken:

De overheidsstatistieken IV3 zijn verplicht vanuit BZK, maar omdat het overheidsinstellingen betreft, zijn deze niet opgenomen in de EDM.

Het onderzoek COEN is opgesplitst in twee deelonderzoeken: maand en kwartaal. Het maandonderzoek is verplicht en wordt gefinancierd door de Europese Commissie. Het kwartaalonderzoek is niet verplicht en wordt gefinancierd door KVK. Het maandpanel (circa 5500) krijgt iedere maand een vragenlijst van ongeveer 9 vragen. Het maandpanel ontvangt in de kwartaal maanden ook de vragen voor de externe COEN partners. Het kwartaalpanel (circa 1500) krijgt ieder kwartaal een vragenlijst. Deze bevat de vragen van de maandwaarneming, aangevuld met vragen die zijn opgesteld in samenwerking met externe COEN partners: KVK, VNO-NCW, EIB en MKB-Nederland. In Q4 (oktober) worden aan beide panels extra jaarvragen gesteld.

Onder de kwartaalberichtgevers (niet verplicht) vallen de berichtgevers uit de volgende branches:

- Branche 1 – landbouw
- Branche 2 – delfstoffen
- Branche 4 – groothandel

Onder de maandberichtgevers (verplicht) vallen de berichtgevers uit de volgende branches:

- Branche 3 – industrie
- Branche 5 – detailhandel
- Branche 6 – horeca
- Branche 7 – transport, telecom
- Branche 8 – zakelijke dienstverlening.

Alleen de COEN Maand is opgenomen in de EDM rapportage.

Voor het onderzoek ICT bedrijven is een minder heldere splitsing te maken in verplicht / niet verplicht. Zo is voor de kleine bedrijven het onderzoek eens per 3 jaar verplicht vanuit Eurostat, terwijl het onderzoek voor de grote bedrijven jaarlijks verplicht is. Vanuit EZ wordt ASD verricht om zowel de ZZP-ers, de kleine bedrijven als de grote bedrijven jaarlijks uit te vragen, inclusief een ASD module cybercrime. Omdat die scheiding verplicht / niet verplicht moeilijk te maken is, is in 2021 in de PSG Berichtgevers besloten om de EDM voor alle doelgroepen van het onderzoek ICT bedrijven uit te voeren. Conform die afspraak wordt nog steeds gehandeld.

Tabel 6: Onderzoeken die niet in de EDM 2024 zitten

Onderzoek	2024	2025	2026/2027	Kolom2
	Invulverplicht	Invulverplicht	Invulverplicht	opmerking
Overheid				
Afval van Gemeentewege	ja**	ja**		
IV3: Detaillering cultuurlasten gemeenten	nee*	nee*		
IV3: Digitale begrotingsstukken	nee*	nee*		
IV3: Digitale jaarstukken	nee*	nee*		
IV3: IV3 rapportage begroting	nee*	nee*		
IV3: IV3 rapportage jaar	nee*	nee*		
IV3: IV3 rapportage kwartaal	nee*	nee*		
IV3: IV3 waterschappen CAWI	n.v.t.	n.v.t.	nieuw	
Monitor Sociaal Domein (zie opmerkingen kolom BC)	ja**	ja**		
Single Information Single Audit	nee***	nee***		
Verleende omgevingsvergunningen	ja**	ja**		
WMO Kosten	ja**	ja**		
WKOD	ja**	ja**		
Statistieken die vanaf volgend jaar naar de EDM gaan				
Beleids informatie Jeugd (Bescherming, Jeugdhulp aanbieder, Reclassering, Veilig Thuis)	ja, geen invultijd beschikbaar	ja (invultijd beschikbaar, kan naar EDM)		N < 100
Graslandgebruik	nee	nee	ja	Verplicht vanaf 2025 vanwege nieuwe verordening. N=5000
Musea	ja, geen invultijd beschikbaar	ja (invultijd beschikbaar, kan naar EDM)		N= 585
Podiumkunsten	ja, geen invultijd beschikbaar	ja (invultijd beschikbaar, kan naar EDM)		N=330
Niet verplicht				
Arbeidsmarktmonitor Zorg & Welzijn - werkgevers	nee	nee		4.1.4
Conjunctuur enquête kwartaal	nee	nee		
Datadelen Armoede en Schulden (DDAS)	nee	nee		
Doodsoorzaakverklaringen (B-formulier)	nee	nee		
Financieringsmonitor	nee	nee		
Monitor dakloosheid	nee	nee		
Monitor laaggeletterden - Landelijk Beeld Volwasseneneducatie (LBV) inventarisatie	nee	nee		
Monitor laaggeletterden - Landelijk Beeld Volwasseneneducatie (LBV) Upload	nee	nee		
Pijpleidingen (eig Buisleidingen)	nee	nee		
Promovendi en promoties universiteiten	nee	nee		
Tijdelijke Woningen	nee	nee		
Vakbondsleden	nee	nee		
Niet verplicht Nieuw				
Consumentenprijsindex Caribisch Nederland	n.v.t.	n.v.t.	nieuw	
ETHOS tellingen	n.v.t.	n.v.t.	nieuw	
Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven	n.v.t.	n.v.t.	nieuw	
Grotendeels niet verplicht, In de EDM vanwege link met ICT gebruik grote bedrijven				
ICT-gebruik ZZPen kleine bedrijven, cybersecurity****	nee	nee		

4.1.4

Bijlage 1: Periode, uitzet, vragenlijstduur en ATR regeldruk van de bedrijfsstatistieken weergegeven die onderdeel uitmaken van de regeldrukmeting 2024.

Cluster 1 (IHG)	Periode	Uitzet	vragenlijstduur	Regeldruk ATR
L	2024 maand	163382	59,2	6.300.562
V	2024 maand	27427	64,3	1.148.795
LV	2024 maand	58571	118,3	4.513.576
Cluster 2 (Jaarstatistieken)	Periode	Uitzet	vragenlijstduur	Regeldruk ATR
PS	2023 jaar	76847	gemiddeld 97,3	4.197.148
Cluster 3 (Korte termijn statistieken)	Periode	Uitzet	vragenlijstduur	Regeldruk ATR
KSKW	2024 kwartaal	15483	21,37	215.533
KSMND	2024 maand	183138	19,38	2.311.988
KS444	2024	2641	20,84	35.853
Statistieken (Overige)	Periode	Uitzet	vragenlijstduur	Regeldruk ATR
Aardoliegrondstoffen en -producten (Z029)	2024 maand	911	5,00	2.967
Bedrijfsafvalstoffen, GK= 2-7	2 jaarlijks, 2024 jaar	0	118,03	0
Bijgemengde Biobrandstoffen	2023 jaar	15	5,00	49
Bedrijfsopleidingen (CVTS)	5 jaarlijks, vlg: 2025 jaar	0	92,09	0
Caribisch Nederland Nationale Rekeningen Enquete	2023 jaar	720	57,89	27.151
COEN maand	2024 maand	64828	17,94	757.597
CPI (CAWI)	2024 maand	3050	9,43	18.735
Dienstenprijzen Binnenvaart	2023 maand	664	29,67	12.833
DienstenPrijzen Gerealiseerde Uurtarieven Kwartaalstatistiek	2023 kwartaal	1684	40,38	44.296
Dienstenprijzen Inventarisatie	2024 halfjaar	509	43	14.125
DienstenPrijzen Modelprijzen Kwartaalstatistiek	2024 kwartaal	6326	29,70	122.388
Eindverbruikersprijzen	2024 Halfjaar	35	5,00	114
Energieverbruik	2023 jaar	2545	45,36	75.199
Financiën van ondernemingen (KSFO)	2024 kwartaal	1707	757,59	842.405
Onkruidbestrijding	5 jaarlijks, vlg: 2023	0	135,72	0
Goederenvervoer over de weg, grote vragenlijst, internet	2024 kwartaal	3711	83,93	202.890
Wegvervoer Week XML-data / ewwweg01	2024 week	13323	29,26	253.939
Grote batterijen	2023 jaar	11	5,00	36
Groenten open grond	2023 jaar	2025	26,90	35.484
Herneembare energie: Houtkachels (Biomassaketels)	2023 jaar	32	5,00	104
Herneembare energie: Productie biobrandstoffen vervoer	2023 jaar	8	12,50	65
Herneembare energie: Thermische zonne-energiesystemen, afgedekt	2023 jaar	42	43,30	1.185
Herneembare energie: Warmtepompen	2023 jaar	63	82,26	3.376
Huiswerkbegeleiding en bijles	2023 jaar	400	41,18	10.730
Huurenquête-C (Panel, EDI-gedeelte)	2023 jaar	578	5	1.883
ICT-gebruik elektronisch (Grote bedrijven)	2023 jaar	16699	58,53	636.682
ICT-gebruik elektronisch (Kleine bedrijven)		12164	34,39	272.497
ICT-gebruik elektronisch (zzp bedrijven)		22435	20,45	298.863
Investeringen (S) elektronisch	2023 jaar	56212	33,70	1.233.992
Jaarstatistiek Procom Industrie	2023 jaar	5003	67,88	221.221
Kwartaalenquête Internationale Diensten (SME en GO)	2024 kwartaal	19920	86,46	1.121.910
Kwartaalenquête internationale handel in diensten (IDGO)	2024 kwartaal	2697	86,46	151.897
Kwartaalenquête Vacatures en Ziekteverzuim	2024 kwartaal	100532	16,80	1.100.188
Logiesaccommodaties hotels en overige verblijfsrecreatie	2024 maand	29408	28,30	542.132
	2023 jaar	14347	5,00	46.729
Gewasbescherming	4 jaarlijks; 2024 jaar	0	58,64	0
Milieukosten van bedrijven (Milieu uitgaven)	2023 jaar	4336	81,33	229.717
Oesterproductie	2023 jaar (1ste jaar verplicht)	43	100,04	2.802
Oogstraming akkerbouw	2023 jaar	5000	35,63	116.048
PPI	2024 maand	29502	19,45	373.787
Platform Samenleving	2023 jaar	4979	13,03	42.261
Pensioenaanspraken	2023 jaar	189	5,00	616
Prestatie warmtekrachtinstallaties (Gasmotoren)	2 jaarlijks, 2024 jaar	0	61,67	0
Prijsindex Nieuwbouw Koopwoningen	2024 kwartaal	1281	5,00	4.172
Productie Index	2024 maand	144	5,00	469
Raffinage installaties	2023 jaar	5	5,00	16
R&D enquête en Innovatie	2023 jaar (alleen RD uitgevraagd)	8516	30,11	167.032
Recreatie instellingen	2 jaarlijks, 2024 jaar	0	65,68	0
Recreatie instellingen - Exploitanten van amusements- en speelautomaten	2 jaarlijks, 2024 jaar	0	65,68	0
Recreatie instellingen - Loterijen en kansspelen	2 jaarlijks, 2024 jaar	0	65,68	0
Regionale Werkgelegenheid	2023 jaar	35977	20,47	479.729
Sportaccommodaties en watersport	3 jaarlijks, 2024 jaar	1976	38,00	48.913
Stadsverwarming	is vanaf 2024 warmlev	0	11,39	0
Statistiek Financiën van Grote Ondernemingen (SFGO)	2023 jaar	1540	266,89	267.736
Varkensstapel	2023 jaar	948	31,69	19.570
Winning, omzetting en verbruik van energiedragers, maandwaarneming	2024 maand	432	5,00	1.407
Winning, omzetting en verbruik van energiedragers, jaarmeting	2023 jaar	91	5,00	296
Outward Foreign Affiliates Statistic	2023 jaar	3791	47,18	116.511